

Plejeplan for Naturmosaik syd og øst for Kattehale Mose

Allerød Kommune

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Beskrivelse af det fredede område	4
Beliggenhed	4
Størrelse og ejerforhold	4
Geologi	4
Landskab	4
Kulturhistorie	4
Anvendelse	4
Stier	4
Hydrologiske forhold	4
Natur	5
Lovmæssige forhold	6
Natura 2000	6
Bilag IV arter	6
Beskyttede naturtyper	6
Beskyttelseslinjer	6
Fredningen	7
Kommunens plejeret og -pligt	8
Mål og principper for plejen	8
Nuværende tilstand	8
Plejemålsætning for 'Naturmosaik syd og øst for Kattehale Mose'	8
Principper for plejen	8
Plejeforskrifter	8
Rydning af vedplanter	8
Græsning	8
Høslæt	9
Bekæmpelse af invasive arter	9
Prioritering af plejetiltag	9
Arter som plejen er rettet mod	9
Plejeplanens delområder	10
Inddeling af området	10
Delområde 1	11
Delområde 2	13
Delområde 3	15
Delområde 4	17
Delområde 5	19
Delområde 6	20
Overvågning og opfølgning af plejetiltag	21
Forbedring af rekreative forhold	21
Afmærkning af rute	21
Skilte	21
Bilag	23
Naturplejetiltag, samlet oversigt	23
Kort over det fredede område med indtegnede matrikler	24

Indledning

Fredningen af 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' blev gennemført ved Fredningsnævnets afgørelse af 25. marts 2011 og Natur- og Miljøklagenævnets endelige afgørelse af 9. november 2012. Fredningskendelsens § 5 fastsætter, at Allerød Kommune skal udarbejde en samlet plejeplan for området.

Denne plejeplan indeholder konkrete tiltag, som skal bevare og forbedre det fredede områdes naturværdier, kulturelle værdier og de rekreative forhold.

Allerød Kommune er plejemyndighed for 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose'. Hvis Allerød Kommune ønsker at udføre naturpleje på privatejede arealer, er kommunen forpligtiget til at udarbejde en plejeplan for området. Denne beskriver de tiltag, som efter kommunens vurdering er nødvendige for at opretholde og forbedre 'Naturmosaikkens' naturværdier, kulturelle værdier og de rekreative forhold.

Allerød Kommune har valgt at medtage alle tiltag, der efter kommunens vurdering vil gavne området, og plejeplanen beskriver således den optimale situation. Hvor meget af det beskrevne, der vil kunne gennemføres i praksis afhænger af mængden af ressourcer samt vilje hos lodsejere til at bidrage til plejen. Plejeplanen fungerer således som en slags hensigtserklæring.

Plejeplanen skal revideres første gang efter højst 5 år og derefter hvert 10. år.

Denne plejeplan gælder fra 1. marts 2015.

Dette er 2. udgave, som indeholder redaktionelle ændringer i forhold til udgave 1, men indholdet er det samme som i 1. udgave.

Figur 1. Plejeplanen omhandler det fredede område 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose', som er indtegnet med rødt. (Se også oversigtskort side 22 og 24)

Beskrivelse af det fredede område

Beliggenhed

'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' ligger i den sydøstlige del af Allerød Kommune i en grøn kile mellem byområderne Lillerød, Blovstrød og Birkerød. Området kaldes også for 'Kattehole'. Mod nord grænser arealerne op til 'Allerød Sø og Kattehole Mose', der også er et fredet område, og mod syd ligger 'Allerød Lergrav', som blev fredet i 2014.

Størrelse og ejerforhold

'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' omfatter 28 hektar, hvoraf det meste areal er privatejet.

Geologi

Geologisk set ligger Kattehole Mose og 'Naturmosaikken syd og øst for mosen' i en lavning i en israndszone, som kan følges fra Gribskov til Holte. Isen synes at have ligget stille i den sidste fase af den seneste istid, og en dødis er blevet isoleret her. Derved aflejredes et stærkt blandet materiale af sten til fint ler i området. Ved isens afsmeltning opstod der små dybe søer ved bl.a. Kattehole Mose. Disse søer er næringsfattige og afløbsløse og er med tiden blevet dækket af et tykt lag tørvemos, sphagnum, der er vokset udover vandfladerne og blevet til en hængesæk.

Landskab

'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' består af en varieret naturmosaik, der udover småsøer og skovbevoksede moser, indeholder lysåbne overdrev og naturskov.

'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' indgår i en større landskabelig og naturmæssig sammenhæng med Allerød Sø og Kattehole Mose fredningen, den fredede Allerød Sortemose, statsskovene Ravnsholt og Sønderkov, landskabsstrøget 'Stavnsholtkilen' mod Furesø og det militære øvelsesområde Høvelte-Sandholm-Sjælsmark.

'Naturmosaikens' komplekse struktur med mange naturtyper, afføder mange indre skovbryn. Skovbryn er vigtige af hensyn til naturens mangfoldighed, også kaldet biodiversiteten, idet mange arter af pattedyr, fugle og insekter kan findes i skovbryn.

Kulturhistorie

Områdets variation er et resultat af menneskelig påvirkning. I søen lige syd for Kattehole Mose blev der gravet brændselstørv indtil omkring 1942. Frem til ca. 1950'erne blev der gravet ler i området syd og øst for Kattehole Mose til fremstilling af tegl på Allerød og Blovstrød teglværker. Efterhånden som forekomsten af ler svandt ind i nærområdet, blev der etableret tipvognsspor til nye indvindingsområder længere sydpå mod Bregnerød. Resterne af disse tipvognsspor indgår i dag som ubefæstede stier i det fredede område. De lokale beboere, som for manges vedkommende var tilknyttet som arbejdskraft på teglværkerne eller som skovarbejdere, ernærede sig herudover som jordbrugere med små opdyrkede arealer og en beskeden husdyrgræsning.

Anvendelse

'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' anvendes i dag til bl.a. privat beboelse, spejderhytter og fritidslandbrug med hesteafgræsning og høslæt. Sammen med det fredede naturområde 'Allerød Sø og Kattehole Mose' udgør 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' et vigtigt og meget benyttet rekreativt natur- og udflugtsområde især for borgere fra Allerød, Lillerød og Blovstrød.

Stier

Ved at benytte det eksisterende stinet i området, får den besøgende et godt indblik i natur- og kulturforhold. Det er ikke planlagt at ændre på det eksisterende stinet eller at tilføje nye stier. Området er handicapvenligt på det overordnede vej- og stinet, men ikke på de eksisterende trampestier i terræn.

Hydrologiske forhold

Området modtager vand fra statsskoven Ravnsholt og fra private mosearealer syd for Katteholevej. Afstrømningen er mod nord gennem den sydlige del af Allerød Sø området, og herfra sker videre afstrømning gennem Drabækken og Ellebækken til Sjælsø.

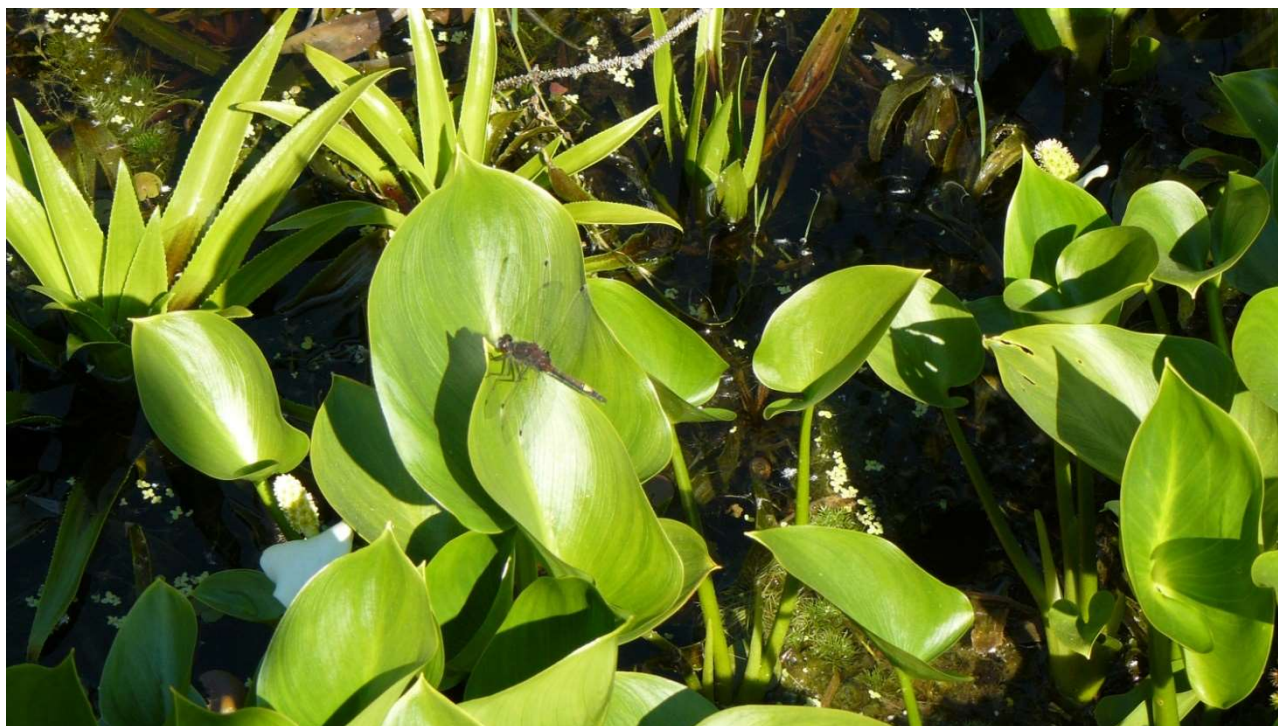
Natur

Flora

I flere delområder består floraen af mere trivielle arter som følge af tidligere tiders opdyrkning og gødskning, efterfulgt af en længere periode efter 1960'erne og frem til i dag med manglende eller ekstensiv afgræsning og landbrugsdrift. På de overdrev, der afgræsses, eller hvor der tages høslæt, findes sine steder en mere artsrig flora, som er tilpasset lysåbne og næringsfattige forhold. Med fremtidig afgræsning og høslæt, uden gødskning, kan der på de fleste overdrev med tiden udvikle sig en artsrig flora.

Insektliv

Flere guldsmearter findes i Kattehale Mose og i de nærliggende skoves vådområder. Blandt andet findes en af landets største forekomster af den sjældne stor kærguldsmed og mere fåtalligt, grøn mosaikguldsmed.

Figur 2. Stor kærguldsmed, som er Allerød Kommunes ansvarsart, findes i Kattehale Mose og i Sønderskov, der begge grænser op til 'Naturmosaikken'. Det er sandsynligt, at arten også kan forekomme i 'Naturmosaikken' og at den med den rette pleje kan øge sin udbredelse i området.

Dagsommerfugle ses ikke i stort antal, men flere arter knyttet til naturtyper som eng, mose, løvskov og overdrev er noteret, bl.a.: Violetrandet ildfugl, isblåfugl, dværgblåfugl, almindelig blåfugl, grøn busksommerfugl, kejserkåbe, nældesommerfugl, iris, blåhale, det hvide w, det hvide c, citronsommerfugl, aurora og sørgekåbe. Herudover findes mindre bestande af de dagflyvende rødlistede natsommerfugle, fem- og sekspletet køllesværmer samt grøn køllesværmer.

Det øvrige insektliv er ikke undersøgt særligt grundigt, men må formodes at være artsrigt, grundet den store variation i områdets naturtyper og de omgivende store sammenhængende skov- og naturområder.

Pattedyr

Rådyr, egern, hare, ræv og hermelin observeres jævnligt i området.

Fugle

Småfuglene har gode vilkår i 'Naturmosaikken'. Af arter kan nævnes: Broget fluesnapper, rødstjært, træløber, spætmejse, halemejse, stor- og lille flagspætte, kærnebider, munk, nattergal, sumpmejse og rødrygget tornskade.

En nytilkommen ynglefugl er raven, som yngler i Ravnsholt. Fuglen høres dog oftere end den ses. Flere rovfuglearter yngler og ses hyppigt. Hyppigst er musvåge, mens duehøg, spurvehøg og hvepsevåge ses fåtalligt men regelmæssigt, og det er sandsynligt at de yngler i Ravnsholt. Hvepsevåge er opført på EF's fugledirektivs bilag I. Fåtalige og sjældnere gæster er fiskeørn, rød glente, blå kærhøg, rørhøg og havørn.

Padder og krybdyr

Af padder optræder de almindeligere arter som grøn frø, butsnudet frø og skrubtudse i antal. Stor vandsalamander findes i Kattehole Mose og sandsynligvis i egnede vandhuller i tilstødende naturområder.

En bestand af det sjældne markfirben (EF's habitatdirektivs bilag IV), som er tilknyttet tørre solbeskinnede forhold, findes på den nærliggende Karen Sophieshøj i 'Allerød Sø og Kattehole Mose' fredningen og på arealer nær det forhenværende Blovstrød Teglværk.

Lovmæssige forhold

Natura 2000

Kattehole Mose er udpeget som Natura 2000-område. Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særlig værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder.

De sydligste dele af Natura 2000-området Kattehole Mose er mod Katteholevej beliggende indenfor fredningen 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' (matriklerne 41bo, 41i, 41be, 41bk, 41k og 41l).

Inden for et Natura 2000-område er kommunen forpligtiget overfor EU til at sikre, at bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er med i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ikke beskadiges eller forringes. Kattehole Mose er bl.a. udpeget for at beskytte naturtyperne hængesæk og skovbevokset tørvemose samt arterne stor kærguldsmed og stor vandsalamander.

Bilag IV arter

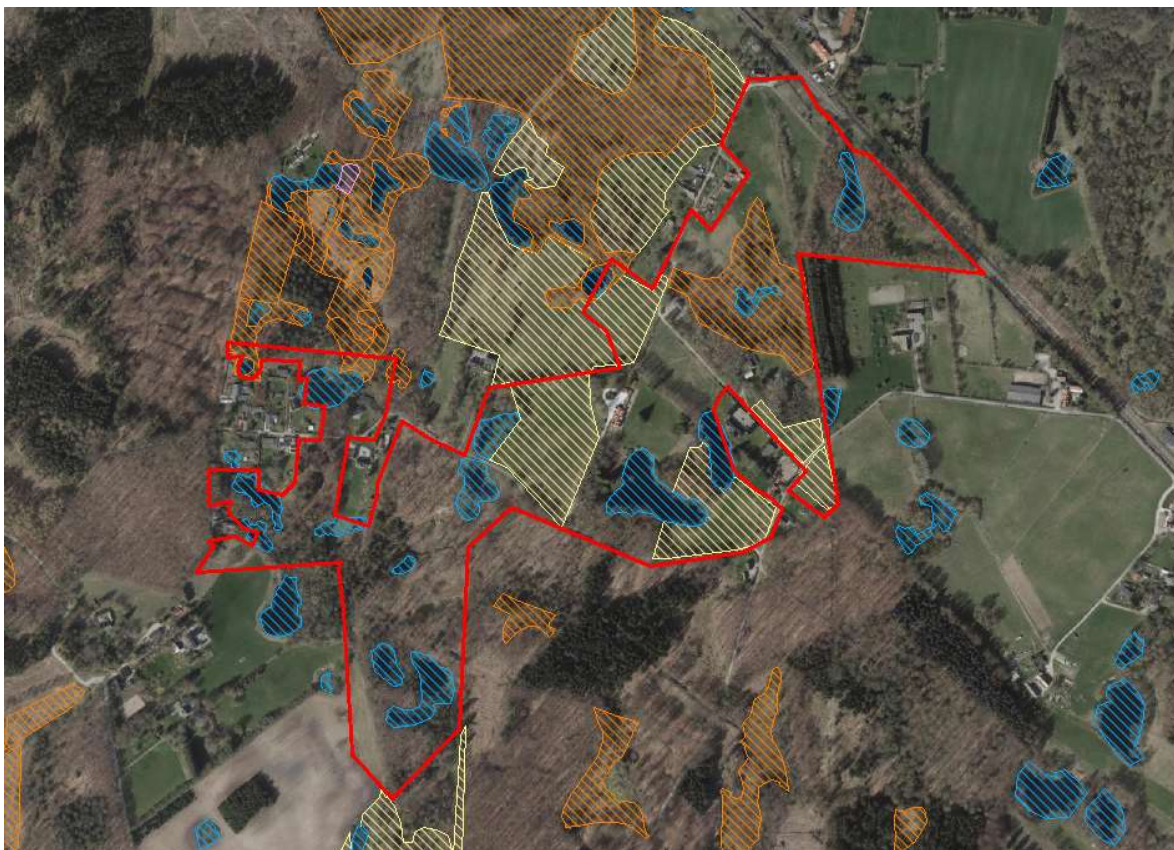
Kattehole mose er levested for arterne, stor kærguldsmed, grøn mosaikguldsmed og stor vandsalamander, som er optaget på EF's habitatdirektivs bilag IV. Danmark er forpligtiget overfor EU til ikke at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for arter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Beskyttede naturtyper

Indenfor plejeplanens område findes naturarealer beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Det drejer sig om naturtyperne, overdrev, sø og mose (se figur 3 med indtegnede beskyttede naturtyper side 7). Beskyttelsen indebærer, at der ikke må foretages tilstandsændringer uden dispensation fra kommunen, men at den hidtidige drift må fortsætte i uændret omfang.

Beskyttelseslinjer

'Naturmosaikken' er omfattet af 300 meter skovbyggelinje fra statsskovene Ravnsholt og Sønderkov. Det betyder, at man ikke må bygge i området uden dispensation fra kommunen.

Figur 3. Kortet viser de § 3 beskyttede naturtyper i det område, som plejeplanen omhandler, samt de nære omgivelser. Blå skravering: Sø. Orange skravering: Mose. Lysegul skravering: Overdrev. Lyserød skravering: Hede.

Fredningen

Formålet med fredningen er:

- at sikre og forbedre områdets biologiske og naturmæssige værdier og at medvirke til at sikre overholdelsen af landets internationale forpligtigelser samt at medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som EU-habitatområdet er udpeget for
- at sikre og forbedre de landskabelige og bynære rekreative værdier
- at sikre kulturhistoriske spor efter lergravning og teglværkstiden

Bestemmelser:

Fredningsbestemmelserne kan læses i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 9. november 2012.

Af særlig vigtighed for den daglige drift og pleje af området kan nævnes:

§ 4 stk. 1: Uden for havearealer må træfældning, buskrydning, hegning, jordbearbejdning, tilsåning med udsigtshæmmende vækster kun ske i henhold til en godkendt plejeplan.

§ 4 stk. 2: Der kan alene opsættes sædvanlige trådhegn, og kun når dette er nødvendigt af hensyn til græssende dyr og sker efter godkendelse af plejemyndigheden.

§ 4 stk. 3: Der må ikke gødes, sprøjtes eller kalkes uden for havearealer.

§ 5 stk. 1: Naturplejen skal foretages på grundlag af en samlet plejeplan for hele området udarbejdet af plejemyndigheden.

Kommunens plejeret og –pligt

Allerød Kommune er plejemyndighed.

Kommunen har adgang og ret til at gennemføre plejeforanstaltninger på fredede arealer, der ikke ejes af statslige myndigheder jf. bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn.

Plejen skal udføres, så den ikke medfører udgift, væsentlige gener eller tab for ejer eller bruger.

Der er alene tale om kommunens ret, ikke pligt, til at udføre pleje på private arealer.

Mål og principper for plejen

Nuværende tilstand

Natur- og kulturværdierne fremstår de fleste steder tydeligt, grundet tilstedeværelsen af lysåbne arealer, hvor der foregår hesteafgræsning og høslæt. Afgræsningen er dog mange steder svag eller aftagende, hvilket på sigt medfører en tilgroning af arealerne.

Plejemålsætning for 'Naturmosaik syd og øst for Kattehal Mose'

- Målet med plejen er at bevare og udvikle det fredede område som et varieret natur- og kulturlandskab med en høj biodiversitet og med mange naturtyper i samspil.
- De rekreative værdier skal forbedres med en tydeligere stiskiltning, mærkning af stier, opsætning af informationsskilte og borde/bænke på udvalgte steder.
- De kulturhistoriske spor skal sikres og fremhæves.

Principper for plejen

- Så vidt muligt bør plejen udføres ved engangsindgreb, f.eks. skovning og beskæring af træer og buske eller udtynding i bevoksninger, efterfulgt af vedvarende pleje i form af græsning med husdyr og/eller afhøstning af vegetationen ved maskinelt eller manuelt høslæt. I tilfælde af at den vedvarende pleje ikke på længere sigt kan hindre tilgroningen af lysåbne arealer, kan det med års mellemrum blive aktuelt at fjerne selvsået opvækst.
- Naturplejen skal udføres uden brug af gødskning og pesticider (jf. fredningens § 4, stk. 3) og på en sådan måde, at der tages størst muligt hensyn til det eksisterende dyre- og planteliv.

Plejeforskrifter

Rydning af vedplanter

På tidligere lysåbne arealer, hvor der er en uønsket opvækst af buske og træer, f.eks. af hvidtjørn, pil, birk og asp, fjernes det meste af denne opvækst. Dette vil skabe bedre forhold for flora og fauna knyttet til lysåbne plantesamfund. Enkelte bevaringsværdige selvsåede træer og buske, som f.eks. eg, ask, røn, hvidtjørn, benved, kvalkved og tørst, der er af stor betydning for faunaen, bør bibeholdes.

Den ryddede vegetation bør som hovedregel hurtigst muligt fjernes fra området eller maskinflises, om muligt uden for området, for at undgå en uønsket næringsberigelse af arealet.

Græsning

Som vedvarende pleje bør den nuværende græsning fortsættes og udvides, hvis der opstår behov for dette. Kvæg og heste er de bedste dyr til at forbedre biodiversiteten. Får er mindre velegnede.

Græsning fremmer, hvis den ikke er for intensiv, en stor variation i vegetationen og bevirker at der kommer sollys og dermed varme til jordbunden, hvilket gavner bl.a. dagsommerfugles udvikling. Plejemyndigheden

kan regulere afgræsningen ved at vælge dyrearter/racer og antallet af dyr samt fastsætte græsningsperioden.

Græsningsperiode

Det anbefales at græsningen sker fra ca. 1. maj – 1. november. På arealer med en eksisterende veludviklet overdrevs- eller engflora, vil floraen og insektlivet begunstiges ved en senere start på græsningsperioden, f.eks. fra ca. 15. juni eller senere.

Græsningstryk

Græsningstrykket bør være ca. 1 – 1,5 storkreatur per hektar. Generelt bør græsningstrykkets effekt på floraen løbende vurderes af plejemyndigheden og om nødvendigt må græsningspraksis ændres. Optimalt for insektlivet, bl.a. dagsommerfugle, er moderat afgræssede arealer, hvor en del af den nektargivende flora bevares.

Hegnssætning

Hegnssætning vil ikke virke hæmmende for vildtet, idet rådyr let forcerer hegninger af denne højde og gerne græsser sammen med kreaturer. Af hensyn til publikums færdsel vil det være nødvendigt at lave passager i indhegningerne i form af klaplåger og overgangs-stenter på udvalgte steder.

Høslæt

På lysåbne arealer, hvor afgræsning ikke er muligt, foretages vegetationsplejen som høslæt. Ved høslæt forstås, at græs/urtevegetationen afskæres med et redskab og efterfølgende fjernes fra arealet. Høslæt er med til at hindre tilgroning og skabe næringsfattige forhold og dermed genskabe enge og overdrev med et værdifuldt naturindhold.

Bekæmpelse af invasive arter

Udbredelsen af invasive arter i området er heldigvis ikke stor, men det er nødvendigt aktivt at bekæmpe de arter, som optræder. Det gælder arterne kæmpebjørneklo, kæmpepileurt og sildig- og canadisk gyldenris, som findes i begrænset antal i området. Metoderne er opgravning af mindre bestande af kæmpebjørneklo og kæmpepileurt, kombineret med nedskæring af planter i maj-august.

Allerød Kommunes bekæmpelsesfrister for kæmpebjørneklo, som er 1. maj, 15. juni og 1. august, skal overholdes. Bekæmpelsesfristerne er vedtaget i en offentliggjort indsatsplan, som kan findes på Allerød Kommunes hjemmeside.

Prioritering af plejetiltag

De vigtigste plejetiltag som husdyrafgæsning, høslæt og hugst af træer skal fortsat prioriteres højt. Ophør af disse naturpåvirkninger er en trussel mod et kulturopvirket område som 'Naturmosaik syd og øst for Kattehave Mose'.

Arter som plejen er rettet mod

Ved udførelsen af naturpleje, plejes der særligt for og tages specielle hensyn til områdets bilag I¹ og bilag IV arter², rødlistede arter³ og andre arter udvalgt af Allerød Kommune. Det drejer det sig om følgende arter:

Arter på fugledirektivets bilag I: Hvepsevåge, sortspætte og rødrygget tornskade.

Rødlistede fuglearter: Lille flagspætte (næsten truet), svaleklire (sårbar).

Andre udvalgte fuglearter: Kærnebider og vendehals.

Arter på habitatdirektivets bilag IV: Stor vandsalamander, stor kærguldsmed og grøn mosaikguldsmed.

Rødlistede insektarter: Seksplettet køllesværmer (næsten truet), femplettet køllesværmer (sårbar), grøn køllesværmer (sårbar), violetrandet ildfugl (sårbar), og isblåfugl (næsten truet).

¹ Fugledirektivet bilag I

² Habitatdirektivets bilag IV

³ Rødlistede arter (forsvundne, i fare for at forsvinde samt sjældne arter)

Plejeplanens delområder

Inddeling af området

For at konkretisere plejen i 'Naturmosaik syd og øst for Kattehale Mose' er området inddelt i delområderne 1 – 6. Områdeinddelingen er foretaget ud fra naturtyper, ejerforhold, nuværende pleje og drift, og fremtidige plejetiltag. For hvert delområde beskrives områdets nuværende tilstand, og det vurderes hvilken førstegangspleje og vedvarende pleje, der bør foretages.

Plejebehovet er forskelligt for delområderne. Nogle steder skal den nuværende drift blot fortsætte, mens der andre steder skal ske nye tiltag.

Der findes en samlet oversigt over plejetiltagene fordelt på de forskellige delområder i bilaget side 23.

NB: Afvandingsgrøfter, kanaler, underføringer og rørlagte strækninger, som er en del af afvandingen af Kattehale, vedligeholdes som hidtil iht. lovgivningen om private vandløb af ejer, og denne vedligeholdelse er ikke omfattet af denne plejeplan i henhold til fredningen.

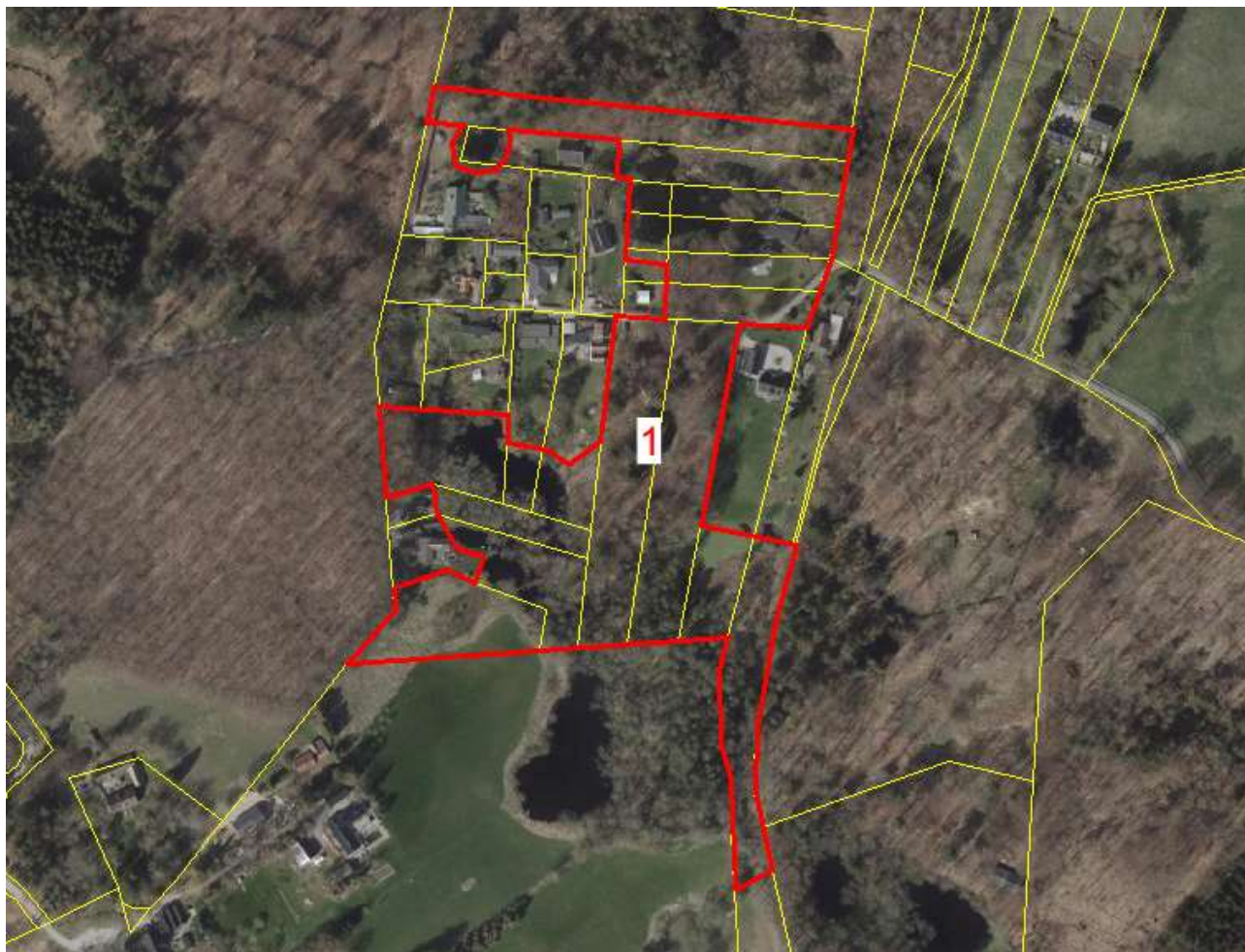
Figur 4. Det fredede område 'Naturmosaik syd og øst for Kattehale Mose', opdelt i delområder. Delområde 6, som er et gammelt tipvognsspor, er markeret med blåt.

Delområde 1

Naturtyper: Sø, skovbevokset tørvemose, mose, hængesæk, naturskov (højbund), sumpskov.

(De nordlige matrikler er en del af Natura 2000-området 'Kattehole Mose')

Størrelse: 4,1 hektar

Nuværende tilstand

Området domineres af naturskov på varierende grad af våd bund. Her findes pil, birk, rødell, rødgran, asp, eg, kirsebær, bøg, tørst og hvidtjørn. Lystræer er dominerende, men på højere bund er skyggetræet bøg i fremmarch sammen med selvsåede rødgran.

Den skovbevoksede tørvemose sydøst i delområdet er et fint eksempel på denne naturtype med bl.a. gamle skovfyr, birk, eg og tørst på sphagnumbund.

Søer og vandhuller er fra naturens side næringsfattige, men de større søer er nu næringsbelastede af bl.a. tidligere tiders spildevandsudledning og er i tilgroning. Dette gælder i særlig grad søen nordligst i området kaldet 'Kattehole Sø', som indgår i Natura 2000-området 'Kattehole Mose'.

Nuværende Pleje

Allerød Kommune har i sensommeren 2014 foretaget skæring af vandplanter og omfattende oprensning af grøde i 'Kattehole Sø' nordligst i området for at forbedre søens tilstand og opnå et mere åbent vandspejl.

Figur 5. Søen kaldet 'Kattehale Sø', som er omfattet af Natura 2000-området 'Kattehale Mose' var i stærk tilgroning. Foto august 2013, før grøde- og vandplanteskæring i august 2014.

Mål og plejetiltag for delområde 1

Mål	• At bevare og fremme områdets naturværdier, kulturspor og biodiversitet, herunder specielt den skovbevoksede tørvemoses naturkvalitet og variation mht. bevoksningsstruktur og træarter. • At naturskoven udviser en rumlig naturstruktur og en god alders- og artsdiversitet. Ca. 75 % af kronedækket bør udgøres af lystræer, bl.a. eg, birk, seljepil, skovfyr, asp og hassel. Buske, f.eks. hvidtjørn, tørst, benved og kvalkved bevares lysstillede, vitale og blomstrende. • Søen i Natura 2000-området skal være renvandet med en for naturtypen naturlig og varieret flora og fauna, og skal bl.a. huse udpegningsarterne stor kærguldsmed og stor vandsalamander samt bilag IV arten, grøn mosaikguldsmed. • Øvrige søer og vandhuller skal være renvandede med et naturligt plante- og dyreliv og skal henligge lysåbne mod syd og øst.
Førstegangspleje	Naturskov: Ekstensiv hugst af skyggetræer, som bøg og rødgran. Selvsåede nåletræer, som skovfyr og enkelte rødgran bevares i moderat omfang som indslag i naturskoven. Underskovens buske som tørst, hvidtjørn, hassel, kvalkved og benved skal bevares. Skovbevokset tørvemose: Hugst af uønskede (skygge)arter. Søbredder skoves for træer og buske, så større lysindfald opnås mod syd og øst. Søen nordligst i området oprenses for bl.a. grøde, gul åkande, tagrør og dunhammer. Der tages hensyn til vandplanter, som f.eks. krebsklo, kærmysse, vandranunkel og vandrøllike. Partier med sphagnummos og hængesæk oprenses ikke.
Vedvarende pleje	Naturskov og skovbevokset tørvemose: Skovning/beskæring ved behov, så lysåbne forhold forekommer. Sø- og vandhulsbredder holdes fri for skyggende vegetation mod syd og øst.

Bemærkninger	Hugstaffald fjernes eller flishugges på arealet. Det må ikke spredes på arealet. Sø- og vandhulsbredder (5 meter fra højeste vandstandslinje (søkant) holdes fri for hugstaffald
Matrikler	41cd, 41ce, 41cg, 41h, 41dc (del af), 41ch (del af), 41cy, 41cx, 41g (del af), 41db (del af), 41be, 41bk, 41bp, 41bv, 41m, 41l, 41k, 41i, 41bo Blovstrød

Delområde 2

Naturtyper: Naturskov, ellesump, skovbevokset tørvemose, birkeblandskov, sø, vandhul, grøfter.
Størrelse: 13 hektar.

Nuværende tilstand

Delområdet domineres på højbundsarealerne af lysåben egedomineret naturskov, der er vokset frem på tidligere tørvemoser samt på tidligere landbrugs- og græsningsarealer. Mindre arealer med rødgrandomineret skovbevokset tørvemose findes langs det tidligere tipvognsspor i den sydvestlige del af delområdet (matr. 41o). Der findes også et næringsrigt mindre vådområde mod Kattehavevej. Den sydlige del af Kattehave Mose afvandes gennem matriklerne 41c og 41o.

Jordbundsforholdene veksler fra vådt til fugtigt og fra næringsfattig til næringsrig leret bund. Bevoksningerne er sammensat af lystræarter som birk, rødæl, asp, eg, fuglekirsebær, pil, røn og ask, men stedvis findes også skyggetræer som bøg og rødgran. Grøfter, tørvegrave, fugtige lavninger og skovlysninger forekommer. På matrikel 41c i den sydlige del af delområdet findes en større ellemose, som periodevis er oversvømmet. På matrikel 10f mod S-banen findes en tæt højstammet birkeblandskov, som omgiver en mindre sø. Det lille vandhul med bredbevoksning af rødæl (nær Kirkestien og Kattehalevej) er næringsbelastet. De øvrige søer er relativt klarvandede. Matrikel 5m og 5l langs Vestre Teglværksvej består af en blanding af åbent græsareal og blandede bevoksninger og anvendes af spejdere.

Nuværende pleje

Dele af matrikel 5ad er blevet gennemskovet og indhegnet til husdyrgræsning fra 2014.

Mål og plejetiltag for delområde 2

Mål	• At bevare og fremme områdets naturværdier, kulturspor og biodiversitet. • At naturskoven udviser en rumlig naturstruktur med indslag af mose, sø, skovlysninger og indre skovbryn. Alders- og artsdiversitet skal fremmes. Ca. 75% af kronedækket skal udgøres af lystræer, bl.a. eg, birk, seljepil, skovfyr, kirsebær og asp. Blomstrende buske som f.eks. tørst, hvidtjørn, hassel, benved og kvalkved bevares vitale og blomstrende. • At søerne bevares renvandede, lysåbne mod syd og øst og med et naturligt plante- og dyreliv.
Førstegangspleje	Naturskov: Ekstensiv hugst af skyggetræer som bøg og rødgran til fordel for lystræer og buskvækst, som f.eks. tørst, hvidtjørn, hassel, kvalkved og benved. Søbredder ryddes for træer og buske, primært mod syd og øst. Buske som f.eks. tørst, hvidtjørn, benved og kvalkved bevares.
Vedvarende pleje	Naturskov: Hugst ved behov, så lysåbne forhold forekommer. Dette gælder også i bevoksninger, hvor der forekommer husdyrgræsning. Søer og vandhuller holdes klarvandede og lysåbne gennem tilbagevendende oprensning af grøde, slam, dunhammer, tagrør og gul åkande. Sø- og vandhulsbredder holdes fri for skyggende vegetation.
Bemærkninger	Naturskov: Ekstensiv skovgræsning med kreaturer skal være en mulighed i fremtiden, idet det fremmer biodiversiteten. Hugstaffald fjernes eller flishugges på arealet. Det må ikke spredes på arealet. Sø- og vandhulsbredder holdes fri for hugstaffald minimum 5 meter fra maksimalt vandspejl (søbred).
Matrikler	41c, 41o, 41v, 5l, 5m, 5c, 5ad (del af), 10f Blovstrød

Delområde 3

Naturtyper: Kultureng, skovbryn.

Kulturhistorisk interessant tipvognsspor som har forbindelse til den tidligere, nu fredede, Allerød Lergrav.

Størrelse: 0,6 hektar.

Nuværende tilstand

Arealet domineres af en lysåben lavtliggende kultureng, som i øst overgår i et varieret skovbryn mod delområde 2. Floraen på engen består mest af almindelige græs og urter, men arealet er lavtliggende og med mager jordbund, så potentielt kan diversiteten øges gennem pleje med 1-2 årlige høslæt.

Mod øst afgrænses matriklen af et artsrigt og naturskønt skovbryn, der dog er skæmmet af skyggende opvækst.

Adgangen til delområdet sker nordfra via det gamle tipvognsspor, som førte fra Allerød Teglværk til Allerød Lergrav nær Bregnerød i Furesø Kommune. I teglværksgraven opdagede 2 geologer i 1898 et fossilrigt lag, som viste, at der kortvarigt har været et varmemestød i den senglaciale istid, som resulterede i en indvandring af mange dyr og planter. Denne geologiske opdagelse har siden givet navn til den anerkendte geologiske periode 'Allerødtiden'.

Nuværende pleje

Det gamle tipvognsspor, som fungerer som sti, ryddes for generende bevoksning så den er farbar. Engen plejes med årligt maskinelt høslæt

Mål og plejetiltag for delområde 3

Mål	• At bevare og fremme områdets naturværdier, kulturspor og biodiversitet • At konvertere kulturengen til en natureng med en varieret flora og fauna • At bevare og fremme skovbrynets arter og variation af lystræer og buske
Førstegangspleje	Fjernelse af uønsket opvækst (skyggetræer) i og foran skovbryn.
Vedvarende pleje	Årligt høslæt af kulturengen i tidsrummet ca. 20.08 – 15.09 (en årlig floravurdering afgør høsttidspunkt). Det afhøstede materiale fjernes fra arealet eller henlægges sammenbunket i et skygget hjørne på den nordlige del af arealet. Bevoksning langs spor og skovbryn: Ved behov, ekstensiv hugst og beskæring af skyggetræer, således at lystræer og buske favoriseres.
Bemærkninger	Høslæt i form af grønthøstning (slåning) er foretaget siden 2011. Det skal i fremtiden være muligt at videreføre en stiforbindelse fra delområdet og videre ind igennem den fredede Allerød Lergrav i Furesø Kommune og videre i Furesø Kommune. Stiføringen skal fastlægges i samarbejde med lodsejer og Forvaltningen i Furesø Kommune. Der kan opsættes bord og bænke på et velegnet sted på kulturengen.
matrikel	41cu (del af) Blovstrød

Delområde 4

Naturtyper: Overdrev, sø, vandløb, levende hegn, skovbryn og naturskov.

En del af det gamle tipvognsspor mod Sønderskov går igennem arealet (se delområde 6).

Størrelse: 8,7 hektar.

Nuværende tilstand

Området består af lysåbne græs- og urtebevoksede arealer, som tidligere har været opdyrkede, men som i dag fremstår som unge overdrev. Igennem nyere tid er området primært anvendt til hesteafgræsning og/eller i mindre grad til høslæt. Afgræsningen er mange steder svag eller ophørt, og dele af arealerne er i tilgroning med træer og med høj staudevegetation. På den lysåbne del af matr.nr. 5ad er der i 2014 etableret en husdyrfold, hvor der sker afgræsning med kreaturer.

Bevoksninger i form af naturskov og levende hegn omgiver flere af arealerne.

Mod S-banen findes et mindre areal (matr. 5aæ, 5bs), som anvendes til nyttehaver. Herfra er der forbindelse under jernbanen til Østre Teglværksvej (den gamle kirkevej fra Kattehale til Blovstrød kirke).

Her står et gammelt bevaringsværdigt vejviserskilt, der viser mod 'Kattehale' og 'Bloustrød'.

Nuværende pleje

Der foretages høslæt og noget hesteafgræsning på flere af de lysåbne overdrev og husdyrafgræsning på den åbne del af matrikel 5ad.

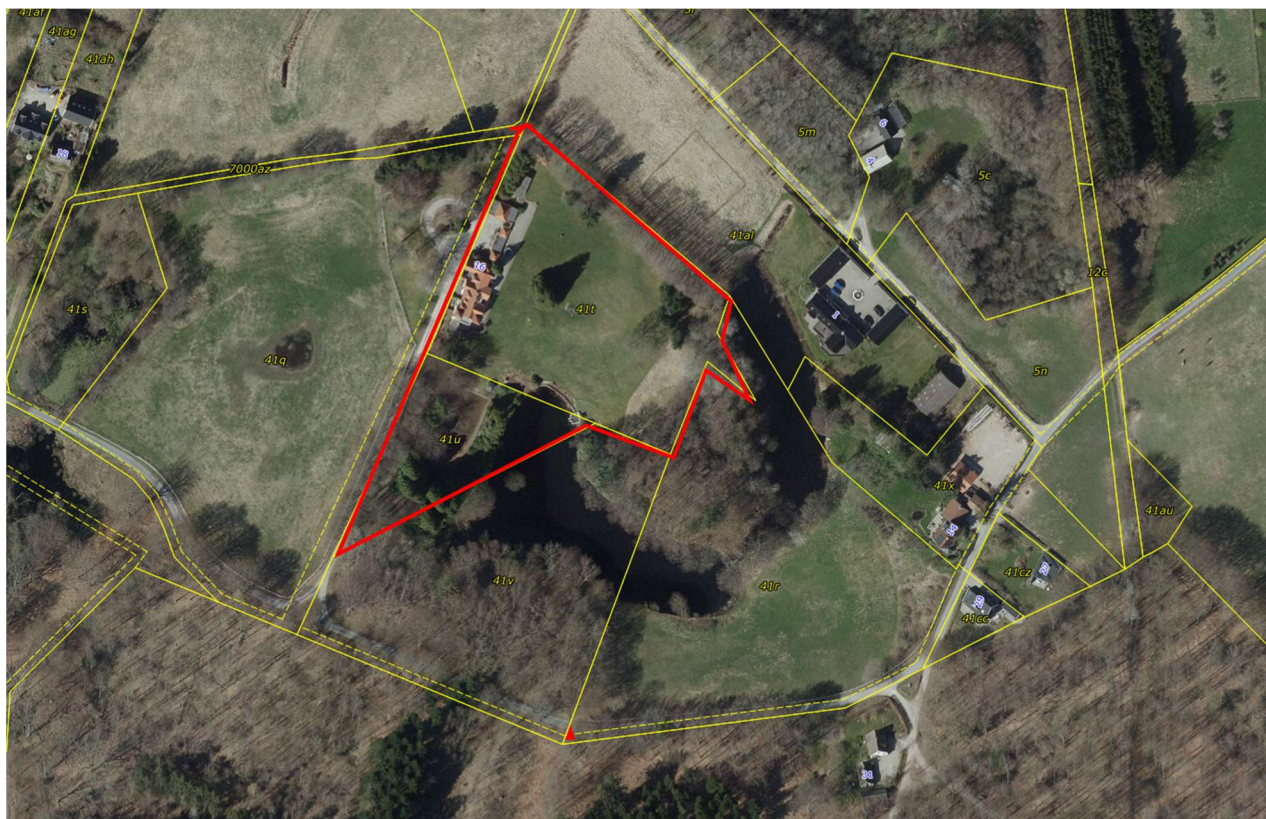
Mål og plejetiltag for delområde 4

Mål	• At bevare og fremme områdets naturværdier, kulturspor og biodiversitet • At bevare delområdet som et lysåbent græsningslandskab, hvor husdyrgræsning og høslæt er den primære pleje • At bevoksninger og levende hegn bevares som delvis lysåben naturskov og hegn, bevokset primært med egnskarakteristiske lystræer og buske, som f.eks. fuglekirsebær, hvidtjørn, eg, birk, seljepil, røn, hassel skovæble (abild) og tørst • At søer er renvandede, henligger lysåbne og rummer en karakteristisk flora og fauna for den type af søer
Førstegangspleje	Øget pleje gennem husdyrgræsning og høslæt. Hegning af græsningsarealer. Fjernelse af uønskede træer, buske og opvækst på overdrev. Ved søer og vandhuller fjernes opvækst mod syd og øst
Vedvarende pleje	Overdrev: Ved behov holdes de fri for uønsket opvækst Bevoksninger og levende hegn: Skyggetræer fjernes til fordel for diverse lystræer og buske. Årlig afgræsning, ca. 1. maj - 1. november, af overdrev. Afgræsning skal ske med kvæg, alternativt med heste. Får må kun anvendes som græsningsdyr efter aftale med Allerød Kommune. I tilfælde af høslæt som alternativ til afgræsning, bør dette ske fra ca. 1. juli og frem, alternativt med ét efterfølgende slæt fra ca. 20. august (senest 15. september). Vejviserskiltet 'Kattehole/Blovstrød' vedligeholdes fremover ved behov med grunding og ny maling.
Bemærkninger	Sø- og vandhulsbredder holdes fri for hugstaffald minimum 5 meter fra maksimalt vandspejl (søflade).
matrikel	41s, 41q, 41p, 5ad (del af), 5aæ, 5bs, 5n, 41al, 41r Blovstrød

Delområde 5

Naturtyper: Privat park omkring ejendommen Øxenholt

Størrelse: 1,5 hektar.

Nuværende tilstand

Området omkring den private ejendom Øxenholt rummer en bevaringsværdig parklignende have med bl.a. en lindealle, flere solitærtræer, sø, græsplæne og store rhododendronbuske mod søen. Ejendom og park indgår som en integreret del af fredningen.

Mål og plejetiltag for delområde 5

Mål	At ejendommens natur- og herlighedsværdier bevares og indgår som et centralt og synligt element i 'Naturmosaikken'
Førstegangspleje	Plejes af privat ejer
Vedvarende pleje	-
Bemærkninger	Udsyn fra Kattehalevej over moseterrænet må ikke hindres af bevoksning, beplantning og lignende.
Matrikler	41u, 41t Blovstrød

Delområde 6

Kulturtype: 'Kulturspor' i form af tidligere tipvognsspor mod 'Tivolihusene' og Bregnerød i Furesø kommune. Fungerer som cykel- og gangsti fra Vestre Teglværksvej til Kattehavevej og Sønderskov. Længde: 560 m

Nuværende tilstand

Området rummer et kulturhistorisk velbevaret tipvognsspor, hvor der i teglværksperioden blev kørt ler fra Bregnerød til Allerød Teglværk.

I dag henligger sporet som en smal naturskøn sti omgivet af skrænter, overdrev, ung bevoksning og naturskov. Stien fortsætter syd på gennem Sønderskov mod 'Tivolihusene' i Furesø Kommune.

Nuværende pleje

Det gamle tipvognsspor passes som rekreativ sti. Vegetationen beskæres så passage er mulig.

Mål og plejetiltag for delområde 6

Mål	• At bevare og fremme områdets naturværdier, kulturspor og biodiversitet • At tipvognssporet bevares, så den kulturhistoriske funktion er tydelig, samtidig med at færdsel for cyklende og gående er mulig. • At lystræer og buske (f.eks. hvidtjørn, mirabel, eg, birk og benved) på skrænterne bevares
Førstegangspleje	Beskæring af selvsået bevoksning der generer fri passage på sporet. Enkelte større bevaringsværdige træer og buske kan efterlades. Alt afskåret materiale fjernes eller flishugges
Vedvarende pleje	Bevoksning langs sporet: Ved behov, foretages beskæring af vegetation, så passage for cyklende og gående er mulig.

Bemærkninger	Der findes spor af gamle sveller og svellesøm
Matrikel	-

Overvågning og opfølgning af plejetiltag

I forbindelse med udførelse af naturpleje og ved tilsyn i perioden 1. maj – 1. oktober vil der blive ført tilsyn med bilag IV arter og rødlistede arter af Allerød Kommune.

Plejetiltagenes effekt på floraens og faunaens udvikling vil årligt følges af Allerød Kommune og plejen vil blive ændret, hvis der er behov for det.

Forbedring af rekreative forhold

Afmærkning af rute

Følgende rute (se figur 6), der kan lede publikum gennem området vil blive afmærket, således at besøgende kommer forbi udsigtssteder og andre seværdigheder med en afvekslende natur og interessante kulturforhold.

Fig. 6. Parkeringsplads for besøgende til 'Naturmosaikken' findes på hjørnet af Bregnerød Skovvej og Kattehalvej. Vandrerrute på ca. 3,5 km afmærket med rødt

Skilte

To informationstavler med tekst og et kort over området vil blive opsat på 1) parkeringspladsen, som ligger på hjørnet af Bregnerød Skovvej og Kattehalvej (uden for det fredede område) samt på 2) Vestre Teglværksvej nær S-banen.

- På hjørnet af Vestre Teglværksvej og Kirkesti med udsigt over 'Naturmosaikken' med græssede overdrev, høslætsenge og naturskov
- Ved tipvognsspor mod Sønderskov med en tekst om sporets kulturhistorie og naturforhold.

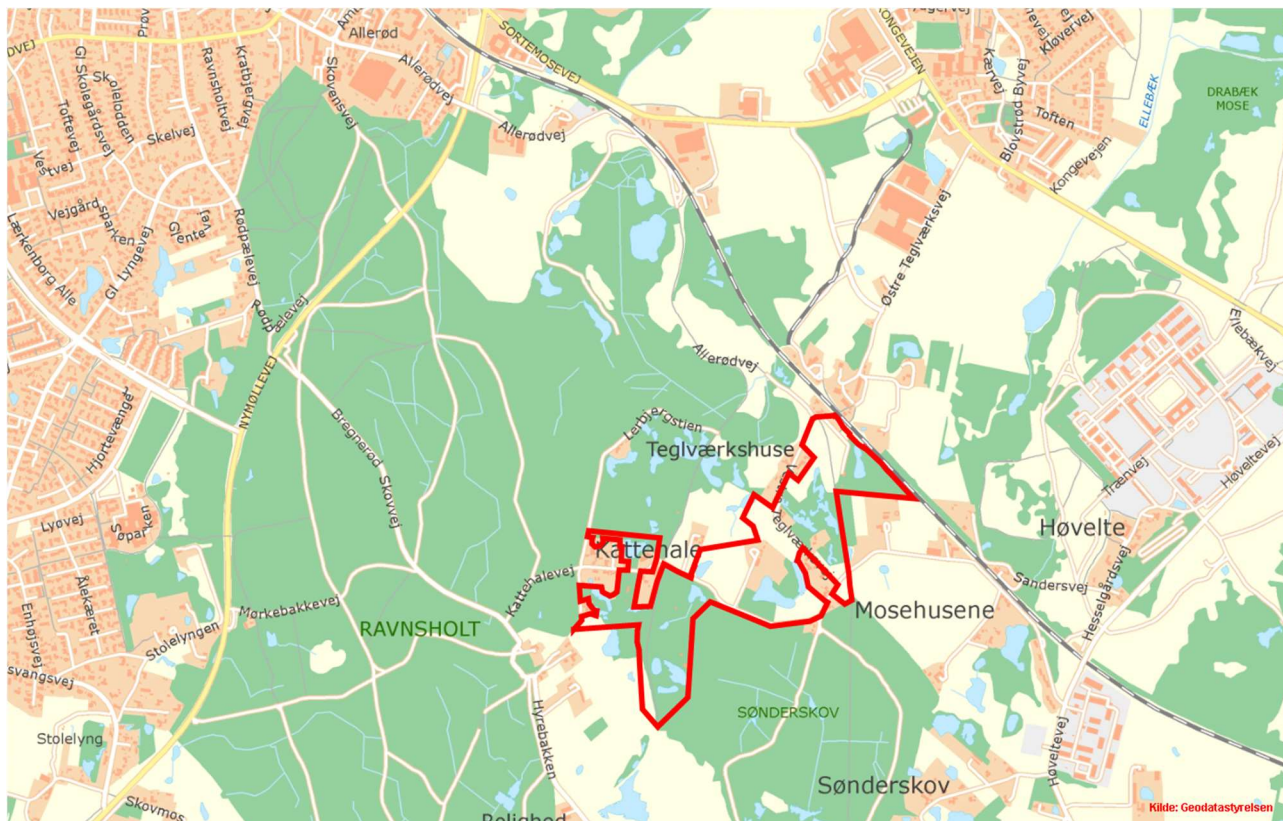

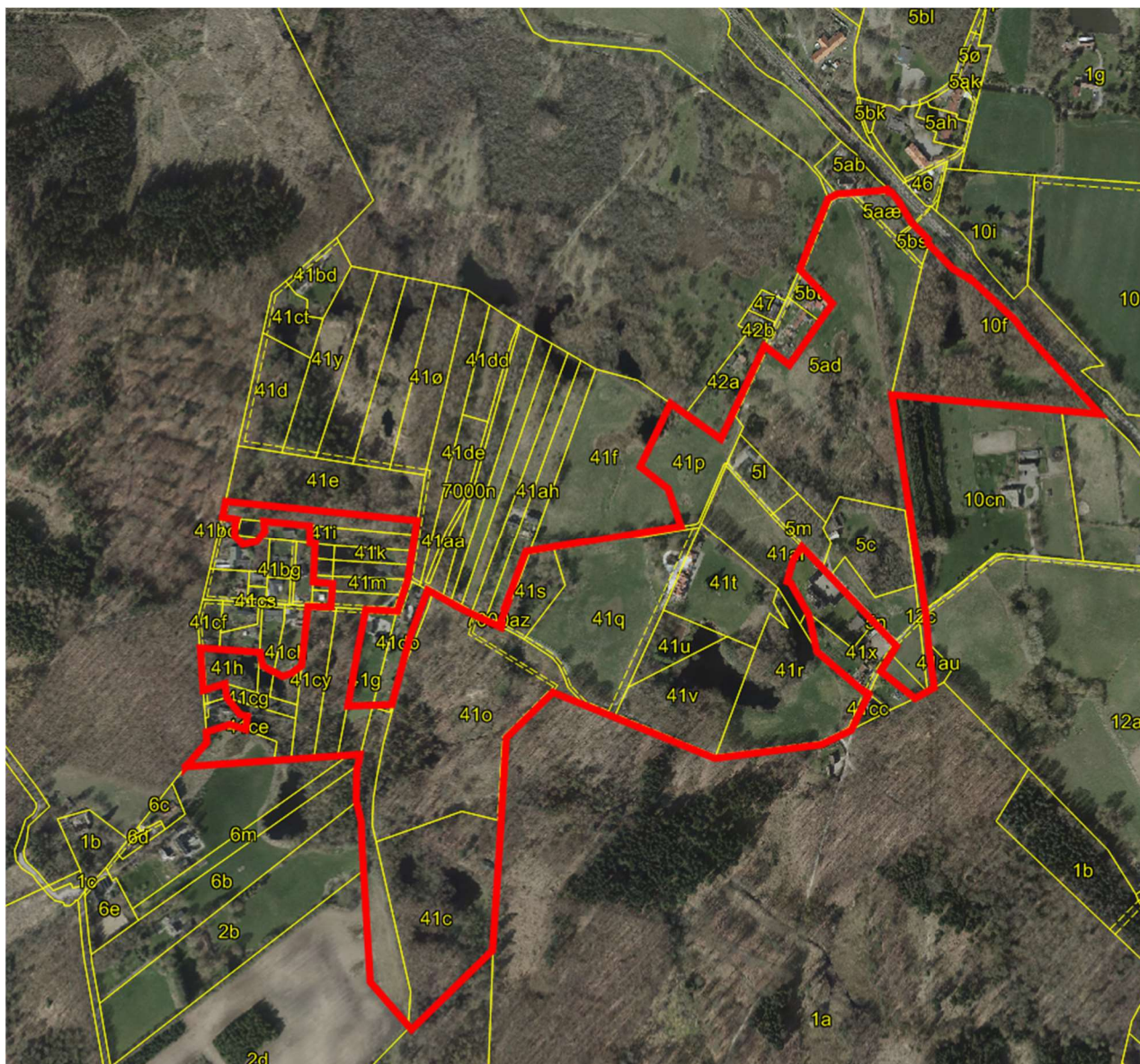
Fig. 7. Oversigtskort over beliggenhed og adgangsmuligheder til det fredede område 'Naturmosaikken'

Bilag

Naturplejetiltag, samlet oversigt

Oversigt over naturplejetiltag	Delområde	Bemærkninger
Skovning, beskæring og flishugning	1, 2, 3, 4, 6	Efter udvisning (mærkning) Lystræer og buske prioriteres frem for skyggetræer (f.eks. bøg og rødgran)
Afgræsning	4	Kreaturer/heste Græsningstryk tilpasses flora og fauna og aftales med lodsejer
Høslæt	3, 4	1-2 gange pr. år. Vigtigt at det afhøstede fjernes fra areal
Afmærkning, stier	1, 2, 3, 4, 6	Farvemærkning af stier
Oprensning af søer	1, 2, 4	Sø i Natura 2000-område: Bevaringsværdige vandplanter efterlades, f.eks. krebseklo, tørvemosser, vandranunkel, hvid åkande, vandrøllike med flere
Rydning af bredder uønsket skyggende vegetation	1, 2, 4	Ryddes primært mod syd og øst. Bevaringsværdig vegetation skal efterlades
Seværdighedsskilte	4, 6	Skiltestander A3
Informationstavle	4 + P-plads Bregnerød Skovvej	Skiltestander A2

Kort over det fredede område med indtegnede matrikler

Figur 8. Det fredede område 'Naturmosaik syd og øst for Kattehole Mose' med matrikler indtegnet